

[Christmas Møller.]

man har villet hejse, det er et Program for hele dette Folks aandelige Stade, man har villet angive, og det er mig fuldkommen ubegribeligt, at mange af dem, der er Kritikere, virkelig har villet række Haand til en Kritik af denne Forstaaelse af, hvorledes Grundloven skulde være. Jeg ser i denne Forbindelse fuldkommen bort fra, at hvad man siger om, at nu kan Foreninger, som har lovligt Formaal, forbydes, staar der ikke et eneste Ord om i Grundloven. Det er fuldkommen klart, at Ordet „Omstyrtning“ betyder den voldelige Omstyrtning, og at den Kritik, der er rejst paa dette Punkt, overhovedet ingen Steder hører hjemme.

Men vi er naturligvis parate til, hvad jeg gaar ud fra Regeringspartierne ogsaa er — og enhver ved jo, hvorledes en Sag ligger, som der er sluttet en Overenskomst om —, at forhandle Sagen paa Rigsdagen og i Udvalg. Der er Formuleringer af andre Paragraffer, som der fra forskellig Side i vort Land vises en særlig Interesse. Jeg nævner i saa Henseende ganske særlig Paragrafferne om Folkekirkens Stilling, og der er maaske ogsaa andre Punkter, hvorom der kan føres en strengt saglig Debat, idet man kan drøfte, om det ikke vil være muligt at opfylde de Ønsker, som man fra forskellig Side, maaske ikke blot i mit Parti, men ogsaa andre Steder, nærer om Ændringer i Forslaget. Jeg siger over for dette, som jeg vilde sige over for Ændringer, man maatte ønske med Hensyn til andre Spørgsmaal, maaske fra radikal og socialdemokratisk Side, at naturligvis er vi parate til at forhandle om dette, til at overveje det, til at drøfte og behandle det, men klart er det, at hvad der er indgaaet Overenskomst om, er der indgaaet Overenskomst om. Klart er det imidlertid ogsaa, at de, der har indgaaet denne Overenskomst, naturligvis i Fællesskab vil bestræbe sig for, at Grundlaget for den kommende Grundlov i Danmark bliver saa stærkt og saa holdbart som muligt, og jeg synes, at den højtærede Statsminister havde fuldkommen Ret, da han sagde, at det Grundlovsforslag, som foreligger er mere end et Kompromis, det er en Sammenarbejdning — en Sammensvejsning, tror jeg, Statsministeren sagde — af Standpunkter, saaledes at man ikke kan sige, at den ene har ofret afgørende Principper for den anden; men fordi vi har haft det fælles Grundlag, at Vælgerfolket i Danmark skulde være øverste Myndighed, og der skulde ikke være to Slags Vælgerfolk, men kun eet, har vi kunnet naa det Resultat, vi er naaet til. Hvis der under de videre Forhandlinger kan

skabes et endnu bredere Grundlag, vil det naturligvis kun være ønskeligt.

Jeg maa maaske i denne Forbindelse have Lov til at sige et Par ganske enkelte Ord om det Valglovsforslag, som i Gaar blev forelagt. Valglovsforslaget er forelagt paa Regeringens Vegne og paa dens alene. Valgloven og dens nærmere Udformning gik ikke ind i det Kommisorium, der var tildelt Forfatningskommissionen, saa derfor er det kun ligetil, at den højtærede Indenrigsminister har forelagt Valglovsforslaget uden at forhandle med andre end med sine egne derom. Nu vil jeg gerne sige til den højtærede Indenrigsminister, at jeg synes — jeg kan ikke engang sige, det bedrøver mig —, at han sidder i Uheld for Tiden. (*Indenrigsministeren* [Bertel Dahlgaard]: Det er jo kedeligt). Ja, det bedrøver mig altsaa ikke, saa det er altsaa ikke saa forførdeligt kedeligt. Jeg synes ogsaa, det gælder med Hensyn til Valgloven. Der er givet visse Advarsler, men han har ikke rettet sig derefter. Vi er enige om, at den Valglov, vi skal have, i det store og hele skal være en Forstørrelse, hvis man maa sige det paa den Maade, af den Valglov, vi har, fra de 148 Mandater til de 169. Paa det Omraade skal der ikke blive nogen Uenighed mellem Indenrigsministeren og os, naturligvis ikke. Jeg forstaaer det ogsaa saaledes, at Indenrigsministeren, som jo dog endnu taler paa hele Ministeriets Vegne, gennem dette Valglovsforslag siger ikke blot paa Det radikale Venstres, men ogsaa paa Socialdemokratiets Vegne til Partiet Venstre: Der er ikke mere at faa her i Landet, hvad angaar Enkeltmandskredse, det maa man være klar over, den Tid er forbi; det vil ikke blot de Konservative og de Radikale ikke, men det vil Socialdemokraterne som de retskafne Folk, de kan være, heller ikke. Altsaa, man siger til Partiet Venstre ved Indgangen til Grundlovs- og Valglovsforhandlingerne, at hvad angaar Enkeltmandskredse, nytter det ikke at føje det ind i Diskussionen herhjemme. Jeg er jo ikke saa forførdelig sikker paa, at Udformningen af Valgloven helt igennem er saa forstandig og hensigtsmæssig, som den kunde være. Jeg ser ikke noget Formaal i at gøre dette Lands Hovedstad i alle Henseender større, end den er i Forvejen — den er stor nok. Jeg ser ikke noget Formaal i at føre Gentoftefredsen ind til København, skønt jeg godt kan se, at der matematisk kan være Begrundelse derfor, saaledes som det fremgaar af Forslaget. Men Indenrigsministeren sluttede jo sin Forelæggelsestale med at sige, at der kunde